

znalce. Ve všech těchto směrech jsou dovolatelé na omylu. Soud, jenž rozhoduje o žalobě syndikátní, není povolán, by přezkoumával správnost pravoplatných soudních rozhodnutí, jimiž se žalobci cítí býti stíženi, zejména správnost jich právního posouzení případů způsobem, jak činí nadřízená stolice, rozhodující o přípustném opravném prostředku. I kdyby byla všechna uvedená rozhodnutí a opatření exekučního komisaře nesprávná, nebylo by tím ještě prokázáno, že dotýčný soud přestoupil své úřední povinnosti. Nesprávné použití zákona, nesprávné posouzení věci po stránce právní a s tím souvisící nesprávný výklad té které právní normy nejsou ještě zaviněným přestoupením úředních povinností, nezakládají o sobě ještě syndikátní nárok. Ten jest odůvodněn teprve, když se dokáže, že soudce použil nesprávně zákona a porušil tím svou úřední povinnost obmyslně, proti svému lepšímu přesvědčení, nebo z hrubé nedbalosti neb i z nedopatření, čehož tu není. Pro mylné právní posouzení případu o sobě, jež jedině odvolání soudci vytýká, nemůže býti soudce poháněn k zodpovědnosti a nelze z této jeho činnosti odvozovati syndikátní nárok ani proti soudci, ani proti státu. I kdyby tedy v případech v odvolání zmíněných byl soudce nesprávně vyložil exekuční řád, nebylo by to ještě přestoupením »úřední povinnosti soudcovské«, tím méně ovšem je tomu tak, když jednotlivé výtky odvolatelů nejsou v pravdě odůvodněné ani doslovem zákona ani zákonodárnou intencí, jak již správně opodstatnil první soud, na jehož důvody se tuto poukazuje. Není tedy syndikátní žaloba odůvodněnou již pro nedostatek porušení úřední povinnosti soudcovské, což stačí k jejímu zamítnutí a k nevyhovění odvolání. Není však odůvodněnou i z dalšího důvodu, že žalobci nepoužili, pokud se týče nevyčerpali opravných prostředků proti usnesením soudním, jimiž se cítí býti stíženi. Tak nepoužili žalobci, jak již první soud zjistil, opravných prostředků ani proti usnesením o rozdělování výtěžku vnucené správy, ani proti usnesení z 20. ledna 1926, jímž bylo odepřeno svolení soudu, by z přebytku vnucené správy byla splacena annuita na pohledávku Městské spořitelny, ani, ač byli vždy řádně předvoláni, k jednání o účtech vnucenými správci skládaných jakož i k rokům o rozvrhu přebytku se nedostavili a nečinili námitek ani připomínek proti pořadí, v němž měli věřitelé býti uspokojeni. Žalobci, kteří vytýkají, že edikt dražební neměl náležitý obsah (§ 170 čís. 1 ex. ř.), opomenuli k dražebnímu roku se dostaviti a podatí proti příklepu odpor podle § 184 čís. 2 ex. ř., ač edikt dražební jim byl řádně doručen, čímž zavinili, že byl jejich rekurs proti příklepu jako nepřípustný podle § 187 ex. ř. odmítnut. Nemohly tedy nadřízené soudy pro nepoužití řádných opravných prostředků žalobci v cestě instanční odstraniti domnělé závady, které odvolatelé uplatnili teprve žalobou syndikátní (§ 1 zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák.). Jest tedy nárok syndikátní proti státu bezdůvodným též i z tohoto důvodu a poněvadž již prvý soud v podstatě z těchto důvodů nárok ten zamítl, jest bezpodstatným i odvolání a proto nemohlo míti úspěch.

Čís. 8840.

Odsoudil-li soud první stolice žalovaného rozsudkem pro zmeškání k náhradě bolestného podle žaloby a vydal-li rozsudek ve zkrácené

formě, jest míti za to, že uznal nárok na bolestné odůvodněným skutkovými údaji žalobcovými a že z téhož důvodu uznal požadovaný peníz za přiměřený.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1929, R II 73/29.)

Žalobce domáhal se na žalovaných zaplacení bolestného 12.000 Kč. K prvému roku se žalovaný Alois M. nedostavil, načež žalobce navrhl, by byl proti Aloisu M-ovi vydán rozsudek pro zmeškání podle žaloby. Procesní soud své stolice návrhu vyhověl. Odvolací soud k odvolání Aloise M-a napadený rozsudek zrušil a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu rozhodl o návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání. Důvody: Z rozsudku své stolice, jímž bylo žalobě proti žalovanému Aloisu M-ovi vyhověno, odvolal se tento žalovaný včas pro nesprávné posouzení věci, navrhnuv, by napadený rozsudek byl změněn tak, že žalovaný Alois M. jest povinen zaplatiti žalobci jen 1.000 Kč s 5% úroky ode dne podání žaloby a nahraditi útraty připadající na částku 1000 Kč a tak, že se žaloba ohledně dalších požadovaných 11.000 Kč s přísl. zamítá a žalující strana odsuzuje k náhradě útrat odvolacího řízení. Žalující strana navrhla zamítnutí odvolání a odsouzení žalovaného Aloise M-a k náhradě útrat i odvolacího řízení. Žalující strana domáhá se na žalovaném Aloisu M-ovi, jako majiteli auta, náhrady bolestného. Bylo tedy na ní, by tvrdila okolnosti, nasvědčující tomu, že jeho autem byly vyvolány skutečnosti, které vedly k jeho poranění a k bolestem. Žalobce tvrdil, že ho šofér žalovaného Aloise M-a přejel, že mu pohmoždil hrudník a odřel ruce, že poranění hrudníku jest nebezpečné a že bolesti poraněním vyvolané jsou nesmírné. Žalovaný Alois M. se k jednání nedostavil, první stolice musila tedy — poněvadž žalobce učinil návrh na vydání rozsudku pro zmeškání — považovati tyto okolnosti za prokázané, měla však uvážiti, zda je žalované bolestné oprávněné. Poněvadž v tomto směru nejde o otázku skutkovou, nýbrž právní, měla první stolice připojiti k svému rozhodnutí důvody, proč považovala za žalované bolestné za oprávněné, t. j. za přiměřené vyšetřeným poměrům (§ 1325 obč. zák.), by správnost jejího názoru mohla býti přezkoumávána. První stolice tak neučinila a použila k vyhotovení rozsudku pro zmeškání zkrácené formy. Patrně, že učinila tak vzhledem k ustanovení § 417 poslední odstavec c. ř. s., přehlédla však, že tohoto ustanovení lze použiti jen, když rozhodnutí nepotřebuje odůvodnění [(2) § 4 výnosu min. sprav. ze dne 2. června 1914, čís. 41 Věstníku]. Poněvadž v souzeném případě napadený rozsudek potřebuje odůvodnění — jak už uvedeno —, neodpovídá rozsudek zákonu a jest zmatečným (§ 477 čís. 9 c. ř. s.). Ke zmatečnosti nutno vždy přihlížeti z úřadu.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by znovu rozhodl o odvolání.

Důvody:

Odvolací soud vidí zmatečnost rozsudku pro zmeškání podle § 477 čís. 9 c. ř. s. v tom, že nelze z rozsudku seznati, z jakých důvodů prvý

soud shledal nárok na bolestné 12.000 Kč opodstatněným a přiměřeným, an vydal rozsudek zkráceně podle prvního odstavce § 4 nař. min. sprav. ze dne 2. června 1914, čís. 125 ř. zák. Leč rozsudek prvního soudu odpovídá po formální stránce jak uvedenému nařízení tak i prováděcím nařízením min. sprav. ze dne 2. června 1914, čís. 41 věstn. z r. 1914 a ze dne 25. dubna 1921, čís. 11 věstn. z r. 1921. Z toho, že první soud odsoudil žalovaného podle žaloby a vydal rozsudek ve zkrácené formě, nelze usouditi jinak, než že uznal nárok na placení bolestného odůvodněným skutkovými údaji žalobcovými a že z téhož důvodu uznal požadovanou částku za přiměřenou. Zda procesní soud tím posoudil věc po právní stránce správně, jest věcí přezkumu odvolacího soudu. Jemu náleží, by, jsa vázán skutkovými údaji žaloby, posoudil po právní stránce v mezích odvolání, zda žalobní nárok jest dostatečně odůvodněn skutkovými údaji žalobními a zda požadovaná částka je přiměřená podle těchto údajů, a není třeba, by první soud vydal znova rozsudek ve formě vytčené v třetím odstavci § 4 uvedeného min. nař., kterýž předpis na tento případ ani nedopadá.

Čís. 8841.

Neuznaly-li oba soudy souhlasně za opodstatněnou výtku předpojatosti znalce, není proti tomu opravného prostředku.

Odvolací soud není oprávněn naříditi procesnímu soudu, by ustanovil stálého znalce, nedohodnou-li se strany na znalci jiném.

Předpis § 14 zákona o ochraně nájemců ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. uznává smluvní volnost jen ve příčině nájemního, nikoliv ve příčině jiných úplat zapovězených § 20 zák. o ochr. náj.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1929, R II 102/29.)

Žalovaný Jan P. uzavřel dne 12. února 1925 se žalobci písemnou nájemní smlouvu, podle které jim pronajal ve svém domě obchodní místnost a skladiště za měsíční nájemné 200 Kč na dobu tří let. Zvláštním ujednáním z téhož dne zavázali se žalobci zaplatiti druhé žalované Heleně P-ové, manželce prvžalovaného, měsíčně 600 Kč jako odstupné, jelikož druhá žalovaná prohlásila, že nebude v řečených místnostech provozovati živnost. Odstupné mělo býti placeno po 3 leta. Od 20. února 1925 do října 1926 bylo na odstupném zapláceno úhrnem 11.050 Kč, o jichž vrácení žalovali žalobci Jana a Helenu P-ovy. *P r o c e s n í s o u d* p r v ě s t o l i c e uznal podle žaloby. *O d v o l a c í s o u d* zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci ji znovu projednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d k rekursu žalobců zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nehledě k důvodu, z něhož zrušil rozsudek prvního soudu, znova rozhodl o odvolání žalovaných; rekurs žalovaných odkázal na toto rozhodnutí.